

MUISTIO

Projekti Hyrynsalmen kunta Lumivaaran
osayleiskaava
Aihe Työneuvottelu ELY
Muistio nro
Päivämäärä 06.05.2015 klo 10:30-12:00
Vastaanottaja Sirpa Lyytinen, Maarit Vainio /Kainuun ELY
Atte Lohman /Otsotuuli
Pekka Helo /Luontokuva Pekka Helo Ky
Lähettäjä Liisa Märijärvi-Vanhanen /Ramboll Finland Oy
Tiedoksi Anne Koskela /Ramboll Finland Oy
Karoliina Joensuu /Pöyry Finland Oy

Päivämäärä 06.05.2015

1. Kokouksen asialista

Liisa Märijärvi-Vanhanen esitteli kokouksen asialistan ja laatii muistion. Asialista:

- Kaavaluonnosvaiheen palaute pääpiirteissään
- Vaihtoehtoisten layoutien arviointi ja sinipyrstö
- Kaavaehdotuksen jatkoaikataulu
- Sinipyrstön seuranta

Ramboll
Kampusranta 9C
60320 SEINÄJOKI

P +358 40 5560 473
etunimi.sukunimi@ramboll.fi

www.ramboll.fi

2. Luonnosvaiheen palaute

Luonnoksen sisältö

YVA:ssa on käsitelty 8 voimalaa. Hankkeen voimaloiden sijaintia tarkistettiin luonnoksessa siten, että voimaloita on 9. Otsotuulen ja Prokonin kaavaluonnokset ovat olleet samaan aikaan nähtävillä. Hankealue rajautuu länsiosastaan Natura-alueeseen ja Ristijärven kuntaan.

Melu

Otsotuulen osalta mallinnuksiin valittiin markkinoiden meluisin Nordexin Gamesan voimala, jonka melun takuupäästöarvot on annettu vain 140 m napakorkeudelle. Kaavamääräyksessä on voimalan enimmäiskorkeudeksi annettu 215 m (esim. napakorkeus 150+siipi 65). Asiaa tulee avata kaavaselostuksessa. Kaavassa ei tarvitse eikä oikeustapauksen valossa kannata määritellä napakorkeutta. Voimalatyyppit kehittyvät jatkuvasti ja markkinoille tulee myös vähemmän meluavia voimaloita.

Kulttuuriympäristö

Muinaismuistoseelvitysten osalta konsultti on ollut yhteydessä Kainuun Museoon, jonka mukaan selvitetty iso kivi ja toistaiseksi selvityksistä puuttuva metsäauni eivät ole muinais-

muistolain tarkoittamia kohteita. Kohteet edustavat paikallista kulttuuriympäristöä ja niitä suositellaan merkittäväksi kaavaan. Metsäuuni voitaisiin inventoida samalla kun olemassa olevan Seitenoikealle johtavan voimajohtokäytävän laajennus tutkitaan.

Palautteen pääkohdat

- Eniten palautetta on saatu suunnittelualueen pohjoisosaa koskien, jossa huolta aiheuttavat voimaloiden vaikutukset sinipyrstöesiintymiin sekä melun yhteisvaikutukset asuminen, linnustoon ja Natura-alueeseen. Lausuntojen lisäksi on saatu kaksi asukasmielipidettä. Luontovaikutuksista ovat lausuneet Kainuun ELY-keskus, Metsähallituksen Luontopalvelut ja Ylä-Kainuun luonto ry.
- Eteläosaa koskee ELY-keskuksen huomautus Ristijärven kunnan ja 35 dB:n melualueelle jäävien yksityisten tilojen omistajien osallisuudesta ja tiedottamistarpeesta.
- Alueen keskiosassa ELY-keskus esittää tielinjauksen ja voimajohtoon siirtoa hakkuualueen rajalle.
- ELY-keskuksen mukaan olisi hyvä tuoda Prokonin ja Otsotuulen kaavaehdotukset samaan aikaan nähtäville.

Keskustelu

- Todettiin yhteisesti, että Ylä-Kainuun luonto ry:n monia kohtia sisältävä palaute osoittaa, ettei kaavaselostuksen liitteenä olevaa luontoselvitystä ole ollut käytössä. Aineistot ovat olleet ladattavissa kunnan internet-sivustolla ja ne ovat olleet nähtävillä kunnassa.
- Vainio: Metsähallituksen Luontopalvelut on antanut lausuntonsa. Ari Rajasärkkä on maan parhaita sinipystöasiantuntijoita.
- Helo: Meluvaikutukset linnustoon ovat hyvin lajikohtaisia.
- Vainio: LSL 47§:n mukaisen kohteen rajauksen valmistelu on vireillä. Vainio lähettää rajauksen tiedoksi.

3. Vaihtoehtoisten layouttien arviointi ja sinipyrstö

Luontoasiantuntija Helo on täydentänyt luontoselvityskarttoja rajaamalla niihin sinipyrstön kannalta erityisen tärkeät elinympäristöt hankealueelta ja osin myös ympäristöstä. Otsotuuli on laatinut vaihtoehtoiset voimalasijoittelut, joissa on pyritty vähentämään sinipyrstöille aiheutuvia vaikutuksia.

Layoutvaihtoehtojen VE1 ja VE2 todennäköiset haittavaikutukset ovat Helon mukaan käytännössä samat ja keskittyvät selvimmän voimalan 1 ympärillä oleville sinipyrstöreviireille.

Layoutvaihtoehdossa VE3 sinipyrstöalueen keskellä oleva voimala on poistettu. Helon mukaan monet todetuista reviireistä ovat 400-500 metrin säteellä voimalasta ja siten sekä äänihäiriön että lapojen liikkeen näkymisen ja siitä johtuvan vilkkumisen vaikutukset pienentyvät vaikutuksen oletetulla ydinalueella.

Keskustelu

- Vainio ja Lyytinen: Voimalan nro 1 poistolla saavutetaan eniten vaikuttavuutta sinipyrstön tilanteeseen. Rakentamisen vaikutuksista Peuravaaran alueeseen ei tiedetä tarpeeksi.

- Vainio: Voimaloiden 7 ja 8 läheisyydessä sijaitsevien kosteikkojen ja lähteiden läheisyydessä ei tule tehdä vesitaloutta vaarantavia toimenpiteitä kuten ojituksia. Voimala 9 sijoittuu lähimmäksi toteuttamiseltaan keskeneräisen suokokonaisuuden läheisyyteen. Vaikutusarvioinnissa tulee arvioitavaksi ovatko lähteet riittävän kaukana voimaloista ja teistä.

4. Kaavaehdotuksen jatkoaikataulu

Tavoitteena on saada kaavaehdotus nähtäville vielä ennen kesälomakautta. Prokonin hankkeen viranomaisneuvottelu on 18.5. Yhteisvaikutusten (melu, välke, näkymäalueet, valokuvasoitteet) laatimiseksi voimalasijainnit pitäisi lukita molemmissa hankkeissa 13.5. mennessä. Jos viranomaisneuvottelua ei järjestetä tässä vaiheessa, kaavaehdotus voitaisiin toimittaa kuntakäsittelyyn noin 10.6. mennessä.

Lyytisen mukaan tämän työneuvottelun voidaan katsoa riittävän ennen kaavaehdotuksen nähtäville laittamista. Varsinainen viranomaisneuvottelu voidaan järjestää tarvittaessa ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen. Tarpeeseen voivat vaikuttaa myös yhteensovittamistarpeet Prokonin kaavan kanssa.

5. Sinipyörstön seuranta

- Lohman: Nopeimmillaan ilman valituksia rakentamaan päästäisiin keväällä 2016.
- Helo: Sinipyörstön seuranta tapahtuisi voimala-alueella rakentamisen jälkeen sekä vertailualueella, joksi yhtenä vaihtoehtona on Puolangan Kuirivaara.
- Vainio: Kaikkiaan on tärkeää selvittää, miten kauas vaikutukset ulottuvat Peuravaaran alueelle. Peuravaaraa ei pidetä hyvänä vertailualueena, koska sille ulottuu vaikutuksia. Vaikutuksia kannattaa selvittää keväällä ennen rakentamista ja voimaloiden käytön alettua. Voidaanko meluvaikutuksista saada linnun kannalta olennaista mittaustietoa?
- Helo: Seurannassa tehdään populaatiovertailu. Peuravaaralla on nyt tiheä kanta. Jos sinipyörstöt joutuvat siirtymään muualle, siirtyminen tapahtuu lajin kannalta heikommille paikoille. Mitattua aineistoa voidaan tuottaa tässä ympäristössä. Sinipyörstö laulaa alkukesästä puun latvassa kirkkaalla äänellä, joka voi kantaa 300 metrin päähän.

Seurantaohjelmaa voidaan selvittää kaavaselostukseen.

Muistion laatija

Liisa Märjärvi-Vanhanen

Muistion tarkistus: Osallistujat